

Foto: Øystein Paulsen

Status og råd

I Nordsjøen deles dypvannsreke i tre bestander: én i Norskerenna/Skagerrak, én på Fladengrunn og én i Farndypet. De to sistnevnte er små og har ikke vært fisket de siste årene.

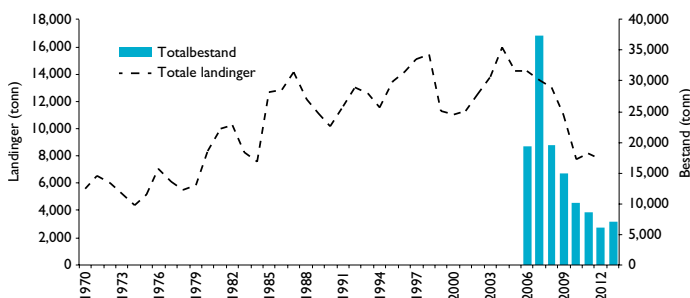
Havforskningsinstituttet har et årlig reketokt i Skagerrak/Norskerenna for å beregne størrelsen på denne bestanden. Rekebestanden minket fra 2007 til 2012. Nedgangen skyldtes hovedsakelig lav rekruttering i 2008–2011. I 2012 var imidlertid rekrutteringen av 1-årige reker god, og bestanden viste en liten oppgang i 2013. Fangstrater fra fiskeriene bekrefter denne utviklingen i bestanden. Rådgivningen på reke i Skagerrak og Norskerenna har i flere år vært basert på en kvalitativ vurdering av fiskeristatistikk og toktdata. Fra og med 2013 ble imidlertid en ny lengdebasert bestandsmodell tatt i bruk i rådgivningen. Denne modellen viser en kraftig nedgang i bestanden de siste årene i tillegg til en økt fiskedødelighet. For 2014 anbefaler derfor ICES at totallandingene ikke bør overstige 5 426 tonn.

Fiskeri

Rekefisket startet i Skagerrak allerede på slutten av 1800-tallet. Det er Norge, Sverige og Danmark som fisker på denne bestanden, og totallandingene varierte mellom 10 000 og 16 000 tonn fra midt på 1980-tallet til midten av 2000-tallet. Totallandingene minket fra 2004 til 2010, da det kun ble landet 7 700 tonn, de laveste landingene siden 1984. Landingene har siden ligget på samme lave nivå. I 2012 ble det landet 7 766 tonn. Norge landet 4 791 tonn i 2012: 78 % fra Skagerrak og resten fra Norskerenna vest for Lindesnes. Dette er en liten nedgang fra 2011, og utgjør sammen med årene 2010 og 2011 de laveste norske landingene siden 1979. De norske landingene i Skagerrak økte jevnt fra 2001 til 2007, minket markant fra 2008 til 2011, og økte igjen i 2012. I Norskerenna har trenden vært minkende siden 2004. I 2013 har norske fiskere landet rundt 4 700 tonn, hvorav 77 % ble tatt i Skagerrak, der rekefisket har tatt seg opp siden høsten 2012. Den norske rekeflåten domineres av små trålere (10–15 m lange), spesielt i det østlige Skagerrak.

Forvaltning

Siden 1992 har rekefisket i Norskerenna/Skagerrak vært kvoteregulert. Totalkvoten fordeles mellom Norge, Sverige og Danmark på grunnlag av historiske landinger. Norge får 55–60 %, mens Sverige får den minste kvoten (14–18 %). I 2013 var totalkvoten på 9 500 tonn, og av dette kunne Norge lande 5 469 tonn. Kvotene har minket jevnt siden 2009. Minstemålet er 6 cm. Minste lovlig maskevidde er 35 mm. Det er videre fastsatt hvor mye bifangst som kan leveres sammen med rekene. Utkast er forbudt i norsk økonomisk sone.

Bestand og landinger av reke i Norskerenna og Skagerrak.

Stock size and landings of shrimp in the Norwegian Deep and Skagerrak.

I NORDSJØEN/SKAGERRAK

Dypvannsreke – *Pandalus borealis* – Shrimp

Familie: Pandalidae

Maks lengde: 16 cm

Levetid: Tre år på Fladengrunn, fem år i Norskerenna

Leve- og gyteområde: Nord-Atlanteren

Gytetidspunkt: Oktober/november i Skagerrak/Norskerenna

Føde: Plankton, små bunndyr, døde plante- og dyrerester

Særtrekk: Reken starter livet som hann og skifter kjønn til hunn etter å ha gytt som hann i én til to sesonger

Nøkkeltall for Skagerrak og Norskerenna:

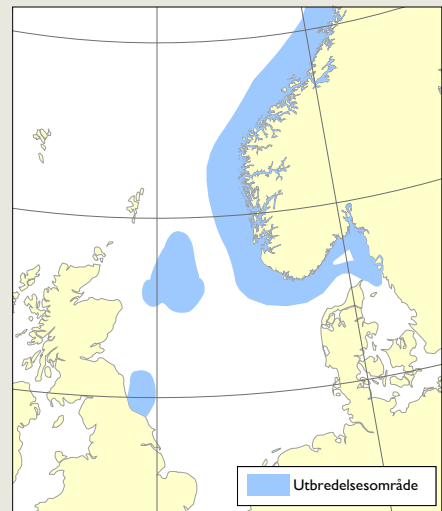
KVOTERÅD 2014: 5 426 tonn (landinger)

KVOTE, TOTAL OG NORSK 2013: 9 500 og 5 469 tonn

FANGST, TOTAL OG NORSK 2012: 7 766 og

4 791 tonn. Foreløpige norske landingstall for 2013 er 4 700 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2012: 221,7 mill. kroner

Fakta om bestanden:

Som det norske navnet tilsier, trives dypvannsreken best på dypt vann, vanligvis dypere enn 70 m. Den kan også forekomme så grunt som 15–20 m. Reken er en kaldtvannsort som er utbredt på begge sider av Nord-Atlanteren. Hos oss finnes den fra Skagerrak og nordover langs hele norskekysten til nord for Svalbard. Videre finnes den rundt Island og Jan Mayen, ved Grønland og langs østkysten av Canada. Dypvannsreke lever på leire- eller mudderholdig bunn, der den spiser små krepsdyr og børstemark samt næringsrikt mudder. Om natten stiger reken opp i vannsøylen for å beite på dyreplankton. Selv er den et viktig byttedyr for mange arter av bunnfisk, særlig torsk. I tillegg til vertikale vandring, rapporterer rekefiskere i Skagerrak at hunnrekene trekker inn på grunt vann om vinteren før eggene klekkes i mars. Hunnen har da gått med de befruktete eggene festet til svømmeføttene på bakkroppen siden gytingen i oktober/november. De nyklekte larvene flyter fritt i vannet i 2–3 måneder før de bunnslår. Reken skifter skall når den vokser og har derfor ingen harde strukturer som kan brukes til aldersavlesing. I Norskerenna-/Skagerrakbestanden kan man imidlertid identifisere tre til fire årsklasser ut fra lengden på rekene, pga. lite overlapp i størrelsen. Dypvannsreken er en såkalt hermafrodit, dvs. at den er tvekjønnet. Den starter livet som hann og skifter kjønn til hunn etter å ha gytt som hann i én til to sesonger.